Методичні рекомендації для студентів щодо роботи з тем на самостійне опрацювання з дисципліни «Історія України»
(для студентів фахової передвищої освіти)

Самостійна робота є невід'ємною частиною вивчення курсу «Історія України», на яку відведено 35 годин. Її мета — навчити вас самостійно шукати, аналізувати та систематизувати історичну інформацію, а також формувати власну аргументовану позицію щодо складних суспільно-політичних процесів.

1. Форми звітності за самостійну роботу

Згідно з навчальною програмою, ваша самостійна робота перевірятиметься у двох основних форматах:

- **Усне повідомлення**: Це не просто зачитування тексту з аркуша. Ваше завдання — підготувати структурований виступ на 3–5 хвилин, що розкриває суть проблеми. Усне повідомлення вимагає вміння виділяти головне та відповідати на запитання викладача та аудиторії.
- **Підготовка до семінарських занять (Семінари №1–6)**: Семінар передбачає дискусію. Ви маєте опрацювати всі винесені на самостійне вивчення питання, щоб аргументовано брати участь в обговоренні, доповнювати відповіді одногрупників та аналізувати історичні джерела.

2. Алгоритм опрацювання теми на самостійне вивчення

Для ефективного засвоєння матеріалу кожної з 14 тем дотримуйтесь такого алгоритму:

1. **Аналіз завдання:** уважно прочитайте «Короткий зміст» теми. Наприклад, опрацьовуючи Тему 3, ви маєте сфокусуватися на конкретних уніях (Кревська, Городельська, Люблінська, Берестейська) та козацьких повстаннях 1620-1630-х рр..
2. **Робота з літературою:** зверніться до рекомендованих джерел (підручники, посібники, наукові статті). Не обмежуйтеся Вікіпедією; використовуйте фахову літературу для уникнення фактологічних помилок.
3. **Складання конспекту або тез:** уникайте механічного переписування. Фіксуйте лише ключові дати, імена діячів, причини, перебіг подій та їхні наслідки. Використовуйте таблиці для порівняння (наприклад, різних уній або міжнародних договорів).
4. **Формулювання висновків:** Наприкінці кожної теми дайте собі відповідь на запитання: «Яке історичне значення має ця подія для державотворення України?».

3. Специфічні поради до ключових тематичних блоків

Для успішної підготовки зверніть увагу на такі акценти у відповідних темах:

- **Давня та середньовічна історія (теми 1–2):** Опрацьовуючи матеріал про Київську Русь та Галицько-Волинське князівство, обов'язково розберіться в причинах та наслідках феодальної роздробленості. Розуміння цих процесів є ключем до аналізу подальшої втрати державності.
- **Козацька доба (теми 3–5):** Зверніть особливу увагу на політичні союзи та договори (Гадяцька унія, Переяславська Рада). Аналізуйте їх не лише як військові угоди, а як спроби зберегти суверенітет. Для Теми 5 важливим є вивчення Козацької Конституції 1710 року як унікального правового документа.
- **XX століття – доба трагедій і боротьби (теми 8–11):** Цей блок вимагає глибокого аналітичного підходу. Досліджуючи причини поразки української революції 1917-1921 рр., робіть паралелі із сьогоденням. Опрацьовуючи Тему 9, зосередьтеся на трагічних наслідках більшовицького будівництва, зокрема на механізмах організації Голодомору 1932-1933 рр.. Також важливо проаналізувати діяльність дисидентів та придушення визвольного руху у післявоєнний час.
- **Новітня історія та сьогодення (теми 12–14):** Під час підготовки до семінарів з цих тем, приділіть увагу багатовекторності зовнішньої політики ранніх етапів незалежності (Будапештський меморандум, Тузлівська криза). Опрацьовуючи Тему 14, ви маєте вміти аргументовано аналізувати імперську доктрину «русского міра»,

російську пропаганду та злочини геноциду під час сучасної російсько-української війни.

4. Критерії самоперевірки

Перед тим як звітувати про виконану самостійну роботу, перевірте себе за такими критеріями:

- Чи можу я назвати точні хронологічні рамки явища?
- Чи розумію я передумови та наслідки події?
- Чи можу я дати оцінку діяльності історичної особи в контексті цієї теми?
- Чи здатний/а я пояснити складні терміни своїми словами?

Пам'ятайте: самостійна робота не лише формує вашу оцінку за модуль чи семінар, а й розвиває критичне мислення, необхідне для розуміння сучасних суспільно-політичних викликів.

Викладач: **Світлана ДРУЩЕНКО**